

WORLD FORUM
AGAINST DRUGS

STOCKHOLM '08

Globalt nätverk mot droger bildas

Undertecknandet av Deklarationen; foto Marcus Häggström

Undertecknandet av World forums deklARATION den 10 september innebär även att ett globalt nätverk av folkrörelser bildas för att bekämpa spridningen av narkotika och främja effektivt drogförebyggande arbete.

Undertecknandet skedde vid en ceremoni vid avslutningen av World Forum Against Drugs som pågått i tre dagar i Stockholm och samlat uppåt 600 deltagare från 82 länder.

- Mänskliga rättigheter är oförenliga med drogmissbruk. Alla individer har rätt till liv utan att skadas av droger. Beslutsfattare måste försvara och skydda den rätten. Droganvändares intressen och rättigheter tas inte till vara genom att understödja missbruket. Det sade Sven-Olov Carlsson, IOGT-NTO:s förbundsordförande, som skrev under deklARATIONEN för svenska paraplyorganisationer Folkrörelser mot droger.

Deklarationen är en uppmaning till stöd för Barnkonventionen och FN:s internatio-

nella narkotikakonventioner och ska överlämnas vid det utvärderingsmöte om narkotikasituationen i världen som FN anordnar till våren i Wien.

Målet är en narkotikafri värld, slås fast i deklARATIONEN. Behov av balanserade program av prevention, utbildning, missbruksvård och kontrollåtgärder påtalas. Och det ges detaljerade förslag på hur dessa ska implementeras på alla nivåer i samhället. Bland annat drogförebyggande insatser i skolor och att stoppa försök med sprutrum, heroinförskrivning och distributionsställen som exempelvis "coffee-shops".

Men deklARATIONEN är även en manifestation mot den uppgivenhet och krav på legalisering av narkotika som hörs från flera håll. Bland annat drogliberala grupper som anser att bekämpningen av \$1 narkotika är mer skadlig än drogerna själva och att en värld fri från drogmissbruk är en illusion.

Sidan 2

Nye Direktör om ECAD

"ECAD Newsletter" samtalar med ECAD:s nye direktör Jörgen Svidén om hans visioner för ECAD.

” Målet är att stärka ECAD som kunskapsorienterad organisation.”

Läs på sidan 2

World Forum: Extracts

Sten Nordin, Mayor, Stockholm

By taking the initiative of forming "European cities against drugs" (ECAD), the City of Stockholm is participating actively in international narcotics politics. ECAD aims to unite major cities in a joint fight to stop the legalisation of narcotics. Stockholm is and will continue to be a strong voice in the fight against the use and legalisation of narcotics."

★ ECAD NYHETER

Foto Marcus Häggström

Her Majesty the Queen of Sweden:

Unfortunately, drug abuse has become a global problem. In the past we could talk about producer countries and consumer countries. But the situation has changed. Now we have a universal problem and a challenge which demands joint solutions."

Under kunskapens ledstjärna

Interju med Jörgen Svidén, ECAD:s Direktör

”ECAD Newsletter” (EN): Jörgen, kan du berätta i korthet om din bakgrund.

Jörgen Svidén (JS): Min närmaste bakgrund är att jag har arbetat i nästan fem år med regeringens narkotikapolitiska samordnare (”Mobilisering mot narkotika”). Jag är jurist och arbetade ursprungligen på Mobiliseringen med rättsliga frågor. Sedan utökades mitt ansvarsområde och inkluderade även Trestadsprojekt som genomfördes i partnerskap med Stockholms stad, Göteborgs stad och Malmö stad.

Jag har ett brett perspektiv på narkotikapolitik, huvudsakligen svenskt. Tidigare arbetade jag på regeringskansliet och i riksdagen men inte med narkotikafrågor.

De erfarenheter av narkotikaarbetet i kommunerna som jag har fått under min tid på Mobiliseringen har gjort mig övertygad om att vår organisation - ECAD - fyller en viktig funktion. Denna funktion finner vi inte hos någon annan organisation i Europa, EU eller FN. ECAD trycker på vikten av att samarbeta. Det bedrivs mycket bra arbete mot narkotika runt om i Europa men det är ytterst svårt att få olika aktörer att samarbeta med varandra.

Narkotikapolitiken liknar på sätt och vis en bil, om jag får illustrera det med en metafor. Vi kan ha världens bästa tillverkare av bromsar, rattar och startmotorer. Men om ingen kan sätta ihop de olika delarna, blir det ingen bil. På sina håll finns det olika bra satsningar mot narkotika, men om ingen binder ihop dem fungerar narkotikapolitiken inte som helhet.

EN: Eftersom vi redan har börjat prata om ECAD, låt oss fortsätta med det. Jörgen, vilka är ECAD:s starkaste sidor enligt din uppfattning?

JS: Den starkaste sidan är att vi är många. Oavsett om det gäller en enskild kommun eller ett land, krävs det många olika aktörer för att komma till rätta med narkotikaproblemet. Vi har nära 270 kommuner och städer som är med. Tillsammans är vi väldigt starka. Vi kan göra skillnad.

När samhället mobiliserar, då händer det saker. När vi inte mobiliserar, då händer det också saker, fast på andra håll. Det vet vi. Historiskt sett har det nutida narkotikaproblemet i Europa bara funnits sedan 60-talet. Men alla kurvorna finns redan, man mäter ju narkotikasituationen på bredden och längden, på korsen och tvären. Varen da gång dessa kurvor går ner, har det med samhällets mobilisering att göra och tvärtom. Det är det här budskapet vi kan föra fram. Genom att vara med i ECAD har man redan tagit ett steg och visat sitt engagemang i frågan.

EN: Vad behöver förbättras inom ECAD:s arbete, enligt din åsikt?

JS: Låt mig utgå från ECAD:s starka sida. Inom ECAD-familjen finns det otroligt mycket kunskap. Den svaga sidan är att vi inte varit tillräckligt bra på att ta vara på den kunskapen. ECAD måste bli bättre på att få ut kunskap till medlemsstäderna på ett mer strukturerat sätt.

De städer som är med i ECAD bör också delta i arbetet. Det räcker inte med att bara vara med och betala medlemsavgift, som tyvärr inte alla städer gör idag, vilket vi vill ändra på. Man måste också vara med och bidra till ECAD:s verksamhet. Vi är bara 4,25 personer på samordningskontoret i Stockholm.

EN: Vilka risker ser du för organisationens utveckling?

JS: Om ECAD börjar be om medverkan, finns det en risk att alla städer inte kan svara på ett positivt sätt. Det kan bli färre medlemsstäder på kort sikt, samtidigt som de som är medlemmar blir mera engagerade. Egentligen är det få städer som inte kan ställa upp på ECAD:s motto – ett narkotikafritt Europa.

Jag ser det också som en risk att ECAD skulle kunna mura in sig i ett hörn genom att ge sig in i metoddebatten. Vi är emot illegal narkotika men vi är inte emot olika sätt att bekämpa narkotika på.

Däremot kan vi fortsätta vara en stark röst i debatten vad gäller att uppmuntra städer i deras arbete mot narkotika. Det finns många städer som inte gör särskilt mycket åt problemet. Man ska också lägga vikt vid att göra saker rätt. Som jag ser det behöver ECAD vara en mer kunskapsorienterad organisation. I vårt arbete och framträdande bör vi i högre utsträckning utgå från evidensbaserade metoder och beprövade erfarenheter. Det behöver inte alltid vara forskningsresultat och det behöver inte vara nytt heller. Det finns metoder som är fantastiskt effektiva och som funnits i många år. Problemet är att sprida kunskap om dem.

EN: Jörgen, låt oss sammanfatta det som blev sagt.

JS: Vi är många och förhoppningsvis kommer vi att bli fler. Tillsammans har vi stor erfarenhet och kunskap som vi kan använda oss av och sprida bland medlemsstäderna och utanför. Målet är att stärka ECAD som kunskapsorienterad organisation.

Jörgen Svidén, ECAD:s Direktör

Globalt nätverk...

Från sidan 1

I en sista passage betonas i deklARATIONEN hur narkotika särskilt är ett hinder för utvecklingsländer och att dessa länder behöver stöd i kampen mot odling, smuggling och inhemskt missbruk.

- Vi vet nu att vi inte är ensamma i vårt bekämpande av ökat missbruk bland unga på hemmaplan. Det känns bra att inte lägga tid på att diskutera om en narkotikafri värld är möjlig, utan hur vi ska nå dit, sade till Drugnews Jennifer N Kimani, nationell drogsamordnare i Kenya som deltagit i World Forum. /Drugnews

Läs deklARATIONEN på www.wfad08.org

Sverige har fått ökat stöd för sin inställning i narkotikapolitiken efter EU:s utvidgning. Det sade europaminister Cecilia Malmström till Drugnews när hon besökte Västerås för att tala om det svenska ordförändskapet för EU under 2009.

Drogprogram bygger sällan på fakta

World forum:s föreläsning

Världens drogpolicys är ofta mycket dåligt underbyggda. De bygger mer på gissningar och personliga erfarenheter än på vetenskap.

- Vi måste satsa på samma noggranna forskning som vi har kring alkohol och tobak, säger Harold Holder, senior forskare vid University of California i Berkeley, USA, som föreläste på World Forum Against Drugs. Han har även deltagit i många svenska alkoholforskningsprojekt.

- Drogproblem är komplexa och svåra att förstå. Så många faktorer måste tas med i beräkningen och alla droger och alla länder är olika. Drogpolicys är ofta inte faktabaserade eller i vart fall inte på aktuella fakta, säger han.

Det gäller även att studera rätt faktorer. I USA har man funnit att nattliga trafikolyckor mellan klockan åtta på kvällen och fyra på morgonen säger en hel del om droganvändningen. För närvarande är mellan 50-60 procent av alla sådana olyckor alkoholrelaterade. Överfall i området är en annan viktig faktor.

Efter att ha studerat ett stort antal drogpolicys världen över har Harold Holder noterat hur bluddriga, ibland rent av oförståeliga, många av dem är. Och fyllda av personliga åsikter och erfarenheter.

- Jag rekommenderar att långtidseffekterna av drogprogrammen utvärderas. Så sker sällan. Vad jag sett i min forskning är också att man bör satsa på flera strategier samtidigt. Det lönar sig bäst. Mer och bättre forskning är nyckeln till framgång, säger Harold Holder.

/Drugnews

Drogförebyggare från hela världen besökte Gävle

15 personer från olika drogförebyggande organisationer var på studiebesök i Gävle den 11 september. Besöket ingick i konferensen World Forum Against Drugs som hållits i Stockholm den 8-10 september.

- Jag tycker om den svenska narkotikapolitiken och är här för att lära mig mer om kommunernas drogförebyggande arbete, säger Sahibzada Fazal Haq Afridi som leder en antidrogorganisation i Pakistan.

Tillsammans med 14 andra personer från bland annat Kanada, Iran, Bulgarien, Serbien och England besökte han Brottsförebyggande rådet, BIG, i Gävle. Med fanns även lokala representanter från polisen, kommunalrådet Roger Persson, mp, och Sven Persson som arbetar inom Samhällsmedicin i Landstinget Gävleborg.

- Vi är väldigt aktiva inom olika europeiska nätverk, och är bland annat en av ledande städerna i projektet European Cities Against Drugs, säger Sven Persson.

På torsdagen fick besökarna lyssna på vilka projekt som finns i Gävle.

- Efter att ha sett flera exempel och bra statistik förstår man att deras arbete fungerar, säger Sahibzada Fazal Haq Afridi.

/Arbetarbladet.se

Lokalt arbete mot alkohol och narkotika kräver långsiktighet

Ett utvecklingsprojekt för att arbeta mot alkohol och narkotika gav stort engagemang och förutsättningar för långsiktigt arbete. Men effekterna på konsumtion och skador var små under projekttiden. Det visar en utvärdering från Statens folkhälsoinstitut.

Som en del av de nationella handlingsplanerna för att förebygga alkohol- och narkotikaproblem startade Alkoholkommittén, Mobilisering mot narkotika och Statens folkhälsoinstitut ett utvecklingsarbete tillsammans med sex kommuner under 2003. Syftet var att stödja kommunernas väg mot ett samordnat förebyggande arbete mot alkohol och narkotika. Försökskommunerna var Kalmar, Kramfors, Laholm, Lund, Solna och Umeå. Nu har projektet utvärderats. Försökskommunerna visar en bättre organisation, starkare struktur och större uthållighet i det förebyggande arbetet. Det förebyggande arbetet i sex utvalda kontrollkommuner framstår som svagare och mer splittrat, säger Sven Andréasson, avdelningschef vid Statens folkhälsoinstitut.

Däremot märks bara små skillnader mellan försöks- och kontrollkommunerna i alkohol- och narkotikakonsumtionen samt de alkoholrelaterade skadorna. I vissa fall sågs en utveckling mot mer restriktiva attityder i försökskommunerna. De noterar även en ökad medvetenhet kring riskerna med alkohol och narkotika. Först under sista projektåret togs beslut om att alla försökskommuner skulle arbeta med insatser för att begränsa tillgängligheten till alkohol och narkotika. Med hårdare styrning mot den typen av åtgärder hade man möjligen fått en större skillnad mellan försöks- och kontrollkommunerna, menar Sven Andréasson.

Utvärderingen pekar på flera viktiga slutsatser:

- Kommuner kan stimuleras till att utveckla förebyggande insatser på alkohol- och narkotikaområdet.

- För att få effekter på konsumtion och problem krävs tydlig styrning mot effektiva förebyggande metoder.

- Långsiktighet krävs; trots gynnsamma förutsättningar i försökskommunerna tog det 2-3 år innan det konkreta arbetet kom igång.

- Utvärderingen finns samlad i rapportserien "Effekter av lokalt alkohol och narkotikaförebyggande arbete".

/Reageramera.blogg.se

4-årig EU:s handlingsplan och en europeisk allians mot narkotika

Den 18 september antog kommissionen EU:s handlingsplan mot narkotika för 2009-2012, som innehåller åtgärder för ett stärkt europeiskt samarbete för att begränsa narkotikamissbrukets negativa konsekvenser och minska den narkotikarelaterade brottsligheten.

Åtgärderna omfattar också en europeisk allians mot narkotika i syfte att minska den skada som narkotikan orsakar.

Genom den europeiska alliansen mot narkotika vill kommissionen uppmana regeringsorgan, offentliga myndigheter och frivilligorganisationer att arbeta tillsammans i partnerskap.

Observera att alliansen skapas i syfte att minska den skada som narkotikan orsakar - inte att primärt minska förekomsten av narkotika.

/Reageramera.blogg.se

Landskrona inleder försök med drogtester

Sedan nära hälften av eleverna i årskurs 7 och 8 på Sandåkerskolan tackat ja till att delta med slumpvisa drogtester så har Landskrona kommun beslutat att starta försöket i höst.

Landskrona blir därmed först i landet med att drogtesta högstadiel elever på en kommunal skola. I de båda årskurserna på Sandåkerskolan i Häljarp finns 135 elever varav hittills 55 bestämt sig för att delta. Fortfarande väntas svar från 22 elever.

- Det är glädjande att nästan hälften av eleverna vill delta i drogtestningsprogrammet. Det innebär att urvalsgruppen är så pass stor att vi kan köra igång försöket, säger barn- och ungdomsnämndens ordförande Lisa Flinth (fp) i en kommentar.

Skolan är en av de skolor i Landskrona där elever i enkäter haft högst andel som uppgett att man prövat illegala droger eller haft möjlighet att prova. Kommun bestämde sig efter en förstudie att starta ett försök med de slumpvisa drogtester för att öka upptäcktsrisken och motivera elever till att inte börja

med droger.

Testen är frivilliga, både elever och föräldrar måste ge sitt medgivande. Slumptalsystem kommer att användas för att ingen i förväg ska veta vilka som kan komma att väljas ut för kontroll. Kontrollen sker med urinprov hos skolsköterskan. Om försöket faller väl ut så avser Landskrona införa slumpvisa tester i alla skolor.

Invändningar finns om att drogtester är integritetskränkande för eleverna och att andra strategier som samtal ger bättre resultat. Även Skolverket är kritisk och har ställt ett antal frågor till Landskrona kommun, verkets jurist anser att det inte finns lagligt stöd för sådana drogtester.

I USA används drogtester alltmer i skolor och de första utvärderingarna tyder på minskad droganvändning och bättre studieresultat bland eleverna. Inom arbetslivet blir drogtester allt vanligare, både i Sverige och utomlands.

/Drugnews

Inga sprutrum i Quebec

Fransktalande området Quebec i östra Kanada säger nej till att starta kommunala injiceringsrum, däremot fortsätter försöken i Vancouver.

Utvärderingen av försöken i Vancouver i British Columbia i västra delen av landet har tolkats olika. Kritiker menar att försöken att lindra skador och stoppa smittspridning inte har några imponerande resultat där.

Kanadas hälsominister Tony Clement är mycket kritisk till försöken med "kommunala knarkarkvarter". I ett tal i augusti

inför Kanadas läkarsällskap sade han att under de senaste fem åren, då Vancouvers kontroversiella program varit igång, så "kunde vi ha erbjudit behandling åt 5000 missbrukare. Istället har under samma tid 250 beroende avlidit i överdoser".

Den nya konservativa regeringen i Kanada har försökt vrida narkotikapolitiken i en betydligt mer restriktiv riktning, bland annat med en nationell strategi och skärpta minimistraff för grova narkotikabrott.

/Drugnews

Prevention har gett resultat

Polen har tidigare legat ungefär mitt på Europatabellen när det gäller narkotikaanvändning bland ungdomar. För fem år sedan hade 14 procent av 15-16 åringarna rökt cannabis under de senaste 12 månaderna, 26 procent av 17-18 åringarna hade gjort det. För amfetamin, som varit problemdrogen nummer ett, låg siffrorna på 3,5 respektive 9,5 procent.

Sedan dess har man satsat mycket på preventionsarbete. Det framkom på ECAD-konferensen i Warszawa 28-29 maj. De förebyggande åtgärderna har uppenbarligen gett resultat. Boguslaw Prajsner från undersökningsinstitutet PBS DGA redovisade att samtida siffror över drogvänor hade sjunkit mellan 2003 och 2007. 11 procent av de yngre ungdomarna och 17,4 procent av de äldre hade rökt cannabis under det senaste året och amfetaminanvändningen hade minskat till 2 respektive 4,5 procent.

★ ECAD KONFERENS

Även polisen kan ta åt sig äran av den minskade narkotikakonsumtionen. Det menade Andrzej Kulesza från Warszawapolisen. Han och hans kollegor bedriver ett ganska omfattande preventionsarbete i form av specialutbildade skolpatruller. Man har lanserat ett program vars namn har ett klart budskap: "Reagera. Meddela. Nolltolerans."

Kulesza kunde också berätta att antalet narkotikabrott har minskat ganska kraftigt sedan förra året, särskilt i huvudstaden.

Av Pelle Olsson (läs hela artikeln i Narkotikafrågan, No 4, 2008)

Våra europeiska samhälle har experimenterat med och utvärderat både tolerans och intolerans gentemot illegalt droganvändande och drogmisbruk. Det är våra reflektioner kring detta som styr oss mot icke-användning. Detta med hänsyn till våra samhälls väl.

ECAD is Europe's leading organization promoting a drug free Europe and representing millions of European citizens. ECAD member cities work to develop initiatives against drug abuse supporting the United Nations Conventions. **Has your city joined ECAD?**

ECAD Head Office
European Cities Against Drugs
ECAD, Stadshuset
105 35 Stockholm, Sweden
Tel. +46 850829363 Fax +46 850829466
E-mail: ecad@ecad.net www.ecad.net

ECAD Regional Office in Russia
www.ecad.ru
zazulin@ecad.ru
+7 812 328 96 65

ECAD Regional Office in Latvia
Tel. +371 6510591
www.ecad.riga.lv andrejs.vilks@rcc.lv

ECAD Regional Office in Bulgaria
www.ecad.hit.bg/home.html
doctor_ivo@abv.bg
+359 5 684 1391

ECAD Regional Office in Turkey
www.ibb.gov.tr/ecad ecad@ibb.gov.tr